EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 15.2.2011
KOM(2011) 70 lopullinen

KOMISSION LAUSUNTO

Eurooppa-neuvoston päätösluonnoksesta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta vakausmekanismin perustamiseksi niitä jäsenvaltioita varten, joiden rahayksikkö on euro

KOMISSION LAUSUNTO

Eurooppa-neuvoston päätösluonnoksesta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta vakausmekanismin perustamiseksi niitä jäsenvaltioita varten, joiden rahayksikkö on euro

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 48 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Belgian hallitus toimitti Eurooppa-neuvostolle 16 päivänä joulukuuta 2010 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 48 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisen ehdotuksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 136 artiklan tarkistamiseksi siten, että kyseiseen artiklaan lisätään kohta, jonka mukaan ne jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat perustaa vakausmekanismin, jota käytettäisiin silloin kun se on välttämätöntä koko euroalueen vakauden säilyttämiseksi ja josta myönnettävään rahoitusapuun sovellettaisiin tiukkoja ehtoja.

(2) Eurooppa-neuvosto sopi 16 ja 17 päivänä joulukuuta 2010 pitämässään kokouksessa SEUT-sopimuksen muuttamisesta, jotta euroalueen jäsenvaltiot voivat perustaa tällaisen Euroopan vakausmekanismin.

(3) Näin ollen Eurooppa-neuvosto hyväksyi päätösluonnoksen SEUT-sopimuksen muuttamisesta ja päätti aloittaa välittömästi SEU-sopimuksen 48 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun yksinkertaistetun tarkistusmenettelyn.

(4) Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja pyysi 20 päivänä joulukuuta 2010 päivätyllä kirjeellä komissiolta lausuntoa asiasta.

(5) Eurooppa-neuvoston hyväksymällä päätösluonnoksella SEUT-sopimuksen 136 artiklaan lisätään 3 kohta, jonka mukaan ne jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat perustaa vakausmekanismin, jota käytetään silloin kun se on välttämätöntä koko euroalueen vakauden säilyttämiseksi ja josta myönnettävään rahoitusapuun sovelletaan tiukkoja ehtoja.

(6) Uusi kohta on yksi niistä SEUT-sopimuksen määräyksistä, jotka koskevat niitä jäsenvaltioita, joiden rahayksikkö on euro, ja vahvistaa sen, ettei unionin säädöskehys estä niitä jäsenvaltioita, joiden rahayksikkö on euro, perustamasta pysyvää vakausmekanismia, josta ne voivat saada tarvitsemaansa rahoitusapua.

(7) Euroryhmä antoi 28 päivänä marraskuuta 2010 pitämässään kokouksessa julkilausuman mekanismin yleisistä osatekijöistä, jotka Eurooppa-neuvosto on hyväksynyt.

(8) Tässä lausunnossa komissio tarkastelee Eurooppa-neuvoston hyväksymää päätösluonnosta yksinkertaistetun tarkistusmenettelyn käyttöön liittyvien ehtojen osalta ja esittää näkemyksensä perussopimukseen kaavaillun muutoksen sisällöstä.

(9) Komissio katsoo, että ehdot SEU-sopimuksen 48 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun yksinkertaistetun tarkistusmenettelyn soveltamiselle täyttyvät.

(10) Ensinnäkin ehdotettu muutos koskee määräystä, joka kuuluu unionin sisäisiä politiikkoja ja toimia käsittelevään SEUT-sopimuksen kolmanteen osaan. Komissio huomauttaa lisäksi, ettei muutos vaikuta suoraan eikä välillisesti SEUT-sopimuksen muihin osiin.

(11) Toiseksi muutos ei vaikuta unionille perussopimuksilla annettuun toimivaltaan. Hankkeessa ei ole kyse siitä, että luotaisiin uusi oikeusperusta, jotta unioni voisi ryhtyä sellaiseen toimeen, joka ei ollut mahdollinen ennen perussopimuksen kyseistä muutosta. Päätösluonnoksen mukaan pysyvän vakausmekanismin perustavat ne jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro.

(12) Päätösluonnos ei myöskään rajoita unionin ja sen toimielinten toimivaltaa. Sillä ei rajoiteta SEUT-sopimuksen 122 ja 143 artiklassa tarkoitettuja erityisiä yhteisvastuumekanismeja, joita voidaan käyttää kun jäsenvaltiolla on vaikeuksia tai siihen kohdistuu vaikeuksien vakava uhka, eikä unionin toimivaltaa jäsenvaltioiden ja aivan erityisesti niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, talous- ja rahapolitiikan koordinoinnissa ja valvonnassa.

(13) Tämän viimeksi mainitun näkökohdan osalta komissio teki 29 päivänä syyskuuta 2010 ehdotuksen pitkälle tähtäävästä lakipaketista, jolla pyritään määrätietoisesti vahvistamaan talouden hallintaa erityisesti euroalueella. Komissio ilmaisee tyytyväisyytensä Eurooppa-neuvoston paketille osoittamasta poliittisesta tuesta. Maailmanlaajuinen talous- ja finanssikriisi on lisännyt tarvetta vahvistaa talous- ja rahaliittoa (EMU) varten luotuja puitteita, jotta makrotalouden vakautta ja julkisen talouden kestävyyttä voitaisiin parantaa. Tämä edellyttää euroalueen jäsenvaltioiden talous- ja finanssipolitiikan tiiviimpää koordinointia, mikä onkin Euroopan parlamentin ja neuvoston käsittelyssä parhaillaan olevan komission lakipaketin perimmäinen tavoite. Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan johdolla kokoontunut työryhmä sitoutui samaan tavoitteeseen ja kehitti sitä edelleen loppukertomuksessaan, jonka se toimitti Eurooppa-neuvostolle lokakuussa 2010.

(14) Tulevan vakausmekanismin olisi perustuttava unionin euroalueella harjoittamaan talouden hallintaan. Mekanismista myönnettävään apuun sovellettavien tiukkojen ehtojen pitäisi perustua unionin tasolla vahvistettuihin suuntaviivoihin, jotta se tukisi EMUn moitteetonta toimintaa. Komissio aikoo tehdä monenlaisia aloitteita, myös lakialoitteita, taatakseen tulevan mekanismin ja unionin euroalueella harjoittaman talouden hallinnan välisen yhdenmukaisuuden perussopimuksella unionille ja sen toimielimille myönnettyjä toimivaltuuksia kunnioittaen.

(15) EMUn puitteiden vahvistaminen edellyttää talouden hallinnan lisäksi vahvan institutionaalisen ja taloudellisen mekanismin perustamista sellaisia tilanteita varten, joissa yksi tai useampi euroalueen jäsenvaltio on vaikeuksissa tai siihen kohdistuu vakava vaikeuksien uhka. Vuoden 2010 tapahtumat osoittivat sen, että kun yksikin euroalueen jäsenvaltio joutuu vakaviin rahoitusongelmiin, on olemassa vaara niiden

leviämisestä. Vaikka kriisitilanteessa onnistuttiinkin löytämään nopeasti tilapäisiä ratkaisuja perustamalla Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi ja Euroopan rahoitusvakausväline, komissio antaa täyden tukensa pysyvän mekanismin perustamiselle,

ANTAA MYÖNTEISEN LAUSUNNON

Eurooppa-neuvoston päätösluonnoksesta muuttaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklaa vakausmekanismin perustamiseksi niitä jäsenvaltioita varten, joiden rahayksikkö on euro.

Lausunto toimitetaan Eurooppa-neuvostolle.